

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/97/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206819
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617206819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomíru Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti D. W., nar. XX. X. XXXX a Y. W., P. XX. X. XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš 031 80, IČO: 30 794 536, deti rodičov: J. Y., nar. XX. XX. XXXX, prihlásenej k trvalému pobytu G. P. Y. XXX/X, O. L., t. č. bytom Komenského 499, Liptovský Hrádok, a D. W., P. XX. X. XXXX, prihláseného k trvalému pobytu Š.Z. XX/XX, X. Š., Š. XXX XX, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 9. 12. 2014 sp. zn. 7P/65/2014 tak, že otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej D. W., nar. XX. X. XXXX po 85 eur mesačne a na maloletého Y. W., nar. XX. X. XXXX po 85 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám matky detí, počnúc od 12. 10. 2017.

II. Zameškané výživné za obdobie od 12. 10. 2017 do 30. 11. 2017 na maloletú D. W., nar. XX. X. XXXX a na maloletého Y. W., nar. XX. X. XXXX vo výške na každé z detí 32,90 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 5 eur mesačne, spolu s bežným výživným na každé z detí, počnúc od doručenia rozsudku, pod podmienkou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky výživného riadne a včas.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh matky z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 12. 10. 2017 matka maloletých detí žiadala, aby súd zvýšil výživné na maloleté deti po 100 eur mesačne, odo dňa podania návrhu na súde. Návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo o výživnom rozhodované v roku 2014, kedy bolo určené zvýšené výživné 65 eur mesačne na každé dieťa. Otec si vyživovaciu povinnosť k deťom plní a s deťmi sa stretáva. Maloleté deti navštevujú základnú školu v Liptovskom Hrádku, D. 9. ročník a Y. 7. ročník. Stravné v škole je 25 eur mesačne na každé dieťa. Na začiatku školského roku zaplatila pre D. za pracovné zošity 20 eur, do ZRPŠ 12 eur a poplatok v súvislosti s ukončením školského roka 50 eur. Maloletá v septembri 2017 absolvovala školský výlet do Talianska s celkovými výdavkami 200 eur, na ktorý prispel otec dcéry 65 eur nad rámec výživného. Maloletému Y. za zošity zaplatila na začiatku školského roka 20 eur a do ZRPŠ 8 eur. Obidve deti vyrástli, je potrebné im dokupovať oblečenie a spodnú bielizeň. Na oblečenie na maloletého Y. vynaložila 50 eur spolu s úborom na telesnú výchovu. Každý mesiac Y. kupuje obuv, lebo ju rýchlo zoderie. Maloletý navštevuje športovú triedu a potrebuje športovú obuv rôzneho druhu. V súčasnosti má veľkosť obuvi 41. Maloletej D. dokúpila oblečenie za 30 eur. Otec detí je ženatý a z jeho manželstva pochádza dieťa vo veku polroka. Z jej príjmu a doterajšieho výživného nie je schopná pokryť všetky potreby detí.

2. Matka maloletých detí na pojednávaní vypovedala, že má minimálnu mzdu 438 eur mesačne v čistom. Zamestnala v elektronickej firme, kde má vyšší príjem. Miesto výkonu práce má v Liptovskom Hrádku. Býva v byte požičanom od brata. Býva iba s deťmi. Mesačne platí za bývanie spolu 121,50 eur, čo pozostáva z mesačného predpisu, kde je voda a elektriku 21,50 eur. Do práce chodí pešo. Zdravotné problémy má s obličkami, ale v súčasnosti žiadne lieky neužíva a ani s tým nemá zvýšené výdavky. Platí koncesionárske poplatky a za telefón 25 eur, niekedy dobíja deťom kredit. D. navštevuje 9. ročník základnej školy v mieste bydliska. Stravné v škole je 20 až 25 eur mesačne. Na začiatku školského roku platila ZRPŠ za jedno dieťa 10 eur a za druhé 5 eur. Deti chcú osláviť koniec štúdia na základnej škole. Náklady na túto akciu sú 30 eur. Ona zaplatila 20 eur a otec dcéry 10 eur. V súčasnosti dcéra na žiadne krúžky nechodí. Dcéra by chcela študovať na strednej odbornej škole - chemický laborant vo Svite alebo Banskej Bystrici. Ďalšie náklady sú za kupovanie zošitov do školy. Otec prispel dcére v lete na výlet do Talianska 65 eur. Y. navštevuje 7. ročník základnej školy v meste. Stravné je rovnako ako pri dcére 20 až 25 eur mesačne. Náklady mala za pracovné zošity priebežne počas školského roku. Syn chodí do športovej triedy a tam sa venuje športom. Osobitne na športové krúžky nechodí. Otec niekedy deťom kúpi spodnú bielizeň. Posledné dva, tri roky sa otec s deťmi stretáva pravidelne každý druhý týždeň cez víkend. Teraz s ním nebol. Písala mu SMS či príde po deti. On jej odpísal, že nie, lebo nemajú kam ísť.

3. Otec maloletých detí na pojednávaní vypovedal, že je samostatne zárobkovo činná osoba. Jeho príjem je od 500 do 1.600 eur brutto. Nestíha platiť sociálne ani zdravotné poistenie. Už niekoľko rokov po sebe mám záporné daňové priznanie. Pracuje v autodoprave štvrtý rok a vykonávam prácu vodiča do 3,5 tony, čo je dodávkové vozidlo. Jazdím pre firmu TRAX Liptovský Mikuláš. Doma trávi iba šesť dní v mesiaci. Zabezpečuje si sám stravu v zahraničí. Potrebuje varič a plyn do variča, hygienické potreby, telefón. Bežné menu vo Francúzsku stojí 12 eur a nemôže žiť iba na suchej strave. Býva v nájomnom byte od mesta. Zálohovo platím za elektriku 56,50 eur mesačne, nájom 128,98 eur mesačne. Býva v byte s manželkou a osemmesačným synom. Manželka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok okolo 216 eur. Zdravotný stav syna je dobrý, už nie je kojenný. Lieky neužíva. Môže si dovoliť iba sódu bikarbónu na žalúdok. Má problémy s chrbticou. Pred štyrmi rokmi osem mesiacov z tohto dôvodu nechodil. Predtým robil v realitách a pri výťahoch a tam mal zdravotné problémy s chrbticou. Inak ako na živnosť sa zamestnať nevie. Iné by to bolo, keby som mal vodičský preukaz na kamión, ktorý stojí okolo 3.000 eur. S deťmi sa stretáva keď je doma. S deťmi je cez prázdniny, cez Vianoce a sviatky. V lete bol s deťmi po častiach mesiac. Deťom prispieva nad rámec výživného. Obidvom kúpil telefóny. Synovi na narodeniny dal vyrobiť tričko „youtuber“, lebo ho to veľmi baví. Kупuje im spodnú bielizeň, dcérke náušnice, na birmovku šaty zo Španielska. Deti u nich prespávajú a tak majú u nich oblečenie ako tepláky, mikiny. Veci sa im páčia a zoberú si ich so sebou domov, ale potom im musím dokúpiť iné. Telefóny kúpil viackrát, možno päť, šesť telefónov. Nie sú to drahé telefóny. Bruno kúpil tablety, lebo jeden po týždni rozbil, vypadol mu z vrecka pri bicyklovaní. Zabezpečil im dvakrát počítač. Išlo o poskladaný počítač, ktorý im údajne nešiel Keď im ho odovzdával tak išiel. S deťmi chodí na výlety, do detských centier, na pizzu, do reštaurácie, aby sa vedeli spoločensky správať. S deťmi chodí kempovať do Trusalovej. Momentálne nemá kde bývať. Je v rozvodovom konaní. Od piatku som nebol doma. Manželka podala návrh na rozvod pred dvomi týždňami. On auto nemá. Auto jeho manželka nadobudla pred uzavretím manželstva, ale tam sa všetci nezmeštia. Keď idem po deti požičiava si auto od X. H., ktorý je kamionista a v súčasnosti je v Dánsku. U neho teraz prespáva. Matka detí podniká s firmou AMWEY. Ponúkala mu pasty a drogériu.

4. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd aspoň čiastočne zvýšil výživné vzhľadom na potreby detí a podľa schopností a možností otca. Naposledy sa rozhodovalo o výživnom pred tromi rokmi. V súčasnosti sú obidve deti na druhom stupni základnej školy a staršia končí základnú školu. V tomto období sú deti v štádiu rýchleho rastu.

5. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čl. 1-19, najmä lustrácia v Sociálnej poisťovni otca čl. 4-5, lustrácia v Sociálnej poisťovni matky čl. 6-7, výpis zo živnostenského registra otca čl. 8, správa Daňového úradu Prešov, pobočka Poprad čl. 17, správa zamestnávateľa matky čl. 18; obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7P/65/2014, najmä rozsudok zo dňa 9. 12. 2014 č. k. 7P/65/2014-31.

6. § 62 ZR

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 75 ZR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

§ 77 ZR

(1) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

§ 78 ZR

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

7. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd zistil nasledovné. Predmetom konania je zvýšenie výživného na návrh matky. Súd zisťuje, či došlo na strane rodičov alebo maloletých detí k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie resp. zmenu výšky výživného. Naposledy o zvýšení výživného rozhodoval Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 9. 12. 2014 č. k. 7P/65/2014-31, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu tak, že otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletých detí po 65 eur mesačne. Maloletá D. v tom čase navštevovala šiestu triedu základnej školy (druhý stupeň) a maloletý Y. štvrtý ročník základnej školy (prvý stupeň). Obe deti sa v tom čase stravovali v škole s výškou stravného po 20 eur mesačne na každé z detí. V tom čase sa maloletá D. liečila na alergiu s uvedením polročných doplatkov za lieky 60 eur. Krúžky nenavštevovala. Maloletému Y. matka platila za družinu 7 eur mesačne. Matka žila s deťmi v prenajatom jednoizbovom byte, za ktorý platila 100 eur mesačne, za energie 22 eur mesačne a koncesionárske poplatky. Byt vlastnil jej brat. Matka bola poberateľkou rodinných prídavkov na dve deti spolu vo výške 47,20 eur. Poberala aktivačný príspevok 9,60 eur mesačne a k 1. 4. 2014 bola vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie, lebo sa zamestnala. Čistý priemerný mesačný príjem matky bol 267,50 eur. Otec maloletých detí bol živnostník s tým, že nevedol peňažný denník, lebo uplatňoval náhradu výdavkov paušálne. Predmetom podnikania bolo vykonávanie činnosti vodiča do 3,5 tony expresnej zásielkovej služby. Čistý príjem uviesť nevedel, tvrdil príjem v hrubom 750 eur až 1.553 eur mesačne. Na dohodu o pracovnej činnosti vykonával prácu nočného vrátnika s nepravidelným príjmom. Dňa 28. 9. 2013 sa oženil a s manželkou žil v spoločnej domácnosti. Čistý priemerný mesačný príjem jeho manželky bol 280 eur. V tom čase mala vyživovaciu povinnosť k synovi I. U., ktorého výšku uviesť nevedel. S manželkou žil v prenajatom byte, kde boli náklady za nájomné 130 eur mesačne, za elektriku 75 eur mesačne. Mal dlh voči zdravotnej a sociálnej poisťovni. Už v tom čase otec detí tvrdil výdavky na cestách do zahraničia pri jeho podnikateľskej činnosti bez bližšej konkretizácie.

8. V súčasnosti došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí, keďže od posledného rozhodovania uplynula doba približne tri roky. Všeobecne vzrástli ceny - životné náklady tak na strane maloletých detí ako aj rodičov maloletých detí. Súd vychádzal zo všeobecne známych skutočností indexu rastu spotrebiteľských cien zverejňovaných Štatistickým úradom Slovenskej republiky (2014 - 2017). Maloleté deti sú vekovo staršie, maloletá D. je žiačkou 9. ročníka základnej školy a v ďalšom školskom roku bude pokračovať v štúdiu na strednej škole. Maloletý Y. navštevuje 7. ročník základnej školy (druhý stupeň). Deti majú obvyklé výdavky primerané ich veku, ktoré zahŕňajú najmä náklady na stravu, oblečenie, obuv, bývanie a vzdelávanie (príspevok do ZRPŠ na začiatku školského roku za jedno dieťa 10 eur a za druhé 5 eur, oslava ukončenia základnej školy maloletej D. 30 eur, z ktorej otec zaplatil 10 eur, a matka 20 eur, výlet do Talianska v lete 2017 vo výške 200 eur, na ktorý otec prispel 65 eur, priebežné dokupovanie školských pomôcok napríklad zošitov, oblečenie na telesnú výchovu). Maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne prevažne osobne stará. Otec sa s maloletými deťmi pravidelne stretáva dvakrát mesačne cez víkendy, vyživovaciu povinnosť si plní a nepravidelne prispieva aj nad rámec výživného. Stravné v škole majú deti okolo 25 eur mesačne. Zdravotný stav detí bol dobrý. Náklady na deti sú v súčasnosti porovnateľné, keďže sú si vekovo blízke.

Maloleté deti sú v období rastu, v ktorom sú zvýšené nároky na zabezpečenie ošatenia a obuvi pre deti nielen v súvislosti so zmenou ročných období, ale aj ich rastom. Maloleté deti musia mať zabezpečenú zdravú stravu, aby sa mohli vyvíjať. Výživné nezahŕňa pojmovo len základnú výživu v zmysle stravy. Výživné slúži na zabezpečenie súhrnu základných životných potrieb, najmä stravu, bývanie, zdravotnú starostlivosť, vzdelávanie a okrem toho uspokojovanie kultúrnych a spoločenských potrieb detí, aby mali dostatok podnetov na zdravý vývoj nielen po fyzickej, ale aj po sociálnej stránke. U matky nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Príjem matky sa však zvýšil u posledného zamestnávateľa na 340,20 eur mesačne. Matka zmenila zamestnávateľa po začatí konania. U súčasného zamestnávateľa dosahuje čistú mzdu 438 eur mesačne. Matka býva s deťmi vo vypožičanom byte od jej brata. Náklady na bývanie má 121,50 eur mesačne, čo zahŕňa mesačný predpis a vodu 100 eur a za elektriku 21,50 eur. Otec maloletých detí je ženatý. Okrem manželky J. W. na rodičovskej dovolenke s príjmom približne 216 eur mu pribudla vyživovacia povinnosť k synovi D. W. narodenom 3. 4. 2017. S manželkou sa rozišiel. Ku dňu rozhodovania súdu, hoci iba krátkodobo, nežili v spoločnej domácnosti (od piatku 8. 12. 2017). Jeho súčasná manželka podala návrh na rozvod. Pred odchodom zo spoločnej domácnosti býval v nájomnom byte s celkovými mesačnými nákladmi za elektriku 56,50 eur mesačne a nájom 128,98 eur. Otec maloletých detí je živnostník (vykonáva činnosť vodiča nákladného motorového vozidla do 3,5 t). Z daňového priznania za rok 2016 k dani z príjmov fyzických osôb súd zistil, že príjmy zo živnosti otca predstavujú 9.035,19 eur, výdavky predstavujú 5.614,08 eur, základ dane je 3.421,11 eur. Pre účely daňového priznania je čistý priemerný mesačný príjem otca 285,09 eur. Otec uvádzal, že jeho hrubý príjem sa pohybuje mesačne od 500 do 1.600 eur. Odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne neodvádza. Náklady na podnikanie predstavujú najmä strava v zahraničí, hygienické potreby a telefón. Otec sa bránil, že dlhodobo nedosahuje zisk, čo je v rozpore s daňovým priznaním za rok 2016 a poukazoval na vysoké výdavky v zahraničí. Pokiaľ sa otcovi nedarí v podnikaní je na zvážení, či pokračovať v podnikateľskej činnosti, alebo sa pokúsiť zamestnať. Otec tvrdil zlý zdravotný stav, najmä v súvislosti s ochorením chrbtice, ale súčasne potvrdil, že nebol uznaný za invalidného. Zvýšenie výživného o 20 eur na každé dieťa nepokryje všetky dôvodné potreby detí. Výživné je závislé od životnej úrovne rodičov. Všeobecne sa predpokladá a vychádza z toho, že životné náklady dospelých osôb sú vyššie ako životné náklady maloletých detí. Súd prihliadol ku skutočnosti, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, o deti sa zaujíma, pravidelne sa stýkajú a prispieva im aj nad rámec výživného - sporadicky finančne a vecnými darmi (oblečenie, elektronika a pod.). Zvýšenie výživného na 85 eur mesačne na každé z detí predstavuje zaokrúhlene čiastku 2,79 eur/dieťa/deň (85 eur : 30,5 dní = 2,786 eur). Je zrejmé, že takáto čiastka len s vynaložením zvýšeného úsilia dokáže pokryť náklady na výživu dieťaťa v zmysle stravy, najmä v období akcelerácie rastu a všetky ďalšie potreby detí. Otcovi vzniklo zameškané výživné za obdobie od začatia konania na súde 12. 10. 2017 do 30. 11. 2017 vo výške 32,90 eur na každé z detí (11/2017 - 20 eur, od 12. 10. 2017 do 31. 10. 2017, t. j. 20 eur : 31 dní = 0,645 x 20 dní = 12,90 eur, spolu 32,90 eur). Súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 5 eur na každé z detí až do zaplatenia splátok pod podmienkou straty výhody splátok spolu s bežným výživným od doručenia rozsudku. Vo zvyšnej časti výživného požadovaného matkou nad sumu priznanú súdom, súd návrh matky zamietol.

9. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.